

İnternet Üzerinden Yapılan Satışın Eczacılık Alanına Uygulanabilirliği

Sevgi Şar

Prof. Dr. Sevgi ŞAR: 22.05.1954 de Posof'da (Ardahan) doğdu. 1977 yılında Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun oldu. 1978 de aynı fakültede asistan olarak işe başladı. 1979 da Ankara İktisadi İlimler Akademisi İşletme Yönetimi Enstitüsü'nden "Lisansüstü Bilim Uzmanlığını", 1982'de ise Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden "Eczacılık Bilimleri Doktoru" unvanını aldı. 1992 de Deontoloji ve Tıp Tarihi alanında "Üniversite Doçenti" oldu. 1999 tarihinde ise Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalında Profesörlük kadrosuna yükseltilerek atandı. Halen aynı anabilim dalında anabilim dalı başkanı olarak Eczacılık Tarihi, Eczacılık İşletmeciliği, Eczacılık Deontolojisi ve Mevzuatı, Eczacılık Uygulamaları, Eczacılık Etiği alanında pek çok çalışması bulunmakta ve bu alanlarda lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde öğretim ve araştırma faaliyetlerine devam etmektedir.

Öğrenim Hedefleri

- Elektronik ticaret hakkında genel bilgi edinmek
- İnternet üzerinde yer alan sağlık web siteleri ve internet üzerinden ilaç satışının yasal durumunu tartışmak
- İnternet üzerinden ilaç satışı hakkında alınabilecek önlemler hakkında bilgi sahibi olmak

SENARYO

Ayşe Hanım bir sağlık web sitesinde izlediği zayıflama ilacından almak istemektedir. Bu konuyu danışmak için bir eczaneye gider. Eczacı, Ayşe Hanıma bu ilacı niçin kullanmak istediğini ve kimin bu ilacı tavsiye ettiğini sorar. Ayşe Hanımda bu ilacın internette satıldığını ve kullanan kişilerin kısa sürede zayıfladığını söyler. Eczacı Ayşe Hanıma doktor kontrolü olmadan bu ilacı kullanmasının sakıncalı olduğunu ve yan etkilerinin çok olabileceğini hatta zaman zaman ölümlere sebebiyet verdiğini belirtiyor. Ayşe Hanım yine de ısrarla bu ilacı istemektedir.

Eczacı bir ikilem yaşamaktadır. Bir taraftan hastasını kaybetmek, diğer taraftan da yan etkilerinden dolayı ilacı vermek istememektedir.

Bu durumda eczacı hastasına ilaç ve internetten ilaç satın almak konusunda ne gibi bir bilgi vermeli ve danışmanlık yapmalıdır?

Değerlendirme Soruları ?

1. Elektronik ticaretin avantajları ve dezavantajları nelerdir?
2. İnternette sanal mağaza açmak için gerekene anlaşma ve teknik altyapı hakkında bilgi veriniz.
3. Elektronik ticaret modellerini sınıflayınız ve açıklayınız.
4. Elektronik ticarete ödeme yolları nelerdir?
5. Sağlıkla ilgili mal ve hizmetlerin internette alımına ilişkin olumsuzluklar nelerdir, tartışınız.
6. İlaçların internet üzerinden emniyetli alınması için yapılması gerekenleri sıralayınız.
7. İnternette ilaç satışının hasta ve topluma etkilerini tartışınız?
8. İnternette ilaç satışı ile ilgili taraflar kimlerdir? Sorumlulukları nelerdir?
9. İnternet üzerinden ilaç satışının yasak olduğunu bildiren mevzuat başlıklarını yazınız.
10. Reçeteli ve reçetesiz ilaçlar (besin desteği, dermokozmetik, çay vb) olarak bakıldığında, küresel dünyada internet üzerinden gerçekleşen “ilaç reklamı ve ticareti” hakkında gerçekleşen durumları, “hasta güvenliği ve hasta hakları” bağlamında tartışınız. Gelecekte neler yapılması gerektiğini sıralayınız.

KAYNAKLAR

1. Elibol H, Kesici B. Çağdaş İşletmecilik Açısından Elektronik Ticaret, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, s:11-303, ISSN, 1302-1796, (2004).
2. Civan M, Bal V. E-Ticaret ve KOBİ'lerin Geleceği, Kocaeli Üniversitesi İİBF İktisat ve İşletme Bölümü, I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi/ Bildiriler Kitabı, 10-11 Mayıs 2002, Hereke-Kocaeli, 2000.
3. <http://www.stratejiyonetim.com/projealiyucel>, Erişim Tarihi: 10.06.2009
4. <http://www.dso.org.tr/eticaret.html>, Erişim Tarihi: 10.06.2009.
5. Erbaşlar G, Dokur Ş. Elektronik Ticaret [e-ticaret], Genel Bilgiler, Hukuksal Düzenlemeler, Belge Düzeni ve Muhasebe İşlemleri, Nobel Yayınları, Ankara, 2008.
6. Koçak O. Elektronik Ticaret ve Çalışma Hayatına Etkisi, Tez Danışmanı: Prof. Dr. Berrak Kurtuluş, İstanbul, 2004.
7. Erdem OA. Efiloğlu Ö. Bilgi Çağında Elektronik Ticaret, i-net 8. İnternet Konferansı, İstanbul, 2002.
8. Doğan Z, Haşimoğlu AB. 2002 Yılına Doğru Yeni Ekonomi Kavramı Üzerine Genel bir Değerlendirme ve Elektronik Ticaret Kavramı, Kocaeli Üniversitesi İİBF İktisat ve İşletme Bölümü, I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi/Bildiriler Kitabı, Hereke- Kocaeli, Mayıs 2002.
9. Dolanbay Ç. E-Ticaret Strateji ve Yöntemleri, Sistem Yayınları, I. Baskı, Ağustos, 2000.
10. Kurt H. Elektronik Ticaret [e-ticaret], KA Bilişim Teknolojileri Ltd. Şti. <http://www.cokodev.com/odevler/Bilişim/ppt/49>, Erişim Tarihi: 10.09.2010.
11. <http://www.home.anadolu.edu.tr/rdonmez/e-tic.>, Erişim Tarihi: 14 Ocak 2010.
12. <http://www.basarm.com.tr/yayin/idarihukuk/eticaret> Erişim Tarihi: 10.06.2009
13. http://www.huk.gov.tr/turkce/yorum_makale/elektronik_tic.htm Erişim Tarihi: 10.06.2009

14. Baltacı N. İnternet, İnternet, Extranet, Tügiad Yayını, Elegans Dergisi, Kış 1999.
15. Tokat B. Öncel M. Bilgi Teknolojisinin Bir Aracı Olarak İnternetin İşletme Yönetimine Etkileri, KOBİ'ler İçin Çözüm Noktaları, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı. 5, Haziran 2001.
16. Durukan MB. İnternet Ekonomisi, Elektronik İşletmeler ve Finansal Yönetim, İşletme ve Finans Dergisi, Mayıs 2001.
17. Küçükgörkey A. Yeni Ekonomi ve Elektronik Ticaret, Kocaeli Üniversitesi İİBF İktisat ve İşletme Bölümü, I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi/ Bildiriler Kitabı, 10-11 Mayıs 2002, Hereke- Kocaeli, 2000.
18. Yenipınar S. Gölcü H. Elektronik Ticaret ve İnternette Pazarlama, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Lisans Tezi, Kahraman Maraş, 2003.
19. Kırçova İ, Öztürk P. İstanbul Ticaret Odası, İnternette Ticaret ve Hukuksal Sorunlar, Mega Ajans, Yayın No. 2000-29, Eylül 2000.
20. <http://eticaret.garanti.com.tr/icerik>, Erişim Tarihi: 10.06.2009
21. Özgöker U, Saral T. Gümrük Birliği Sürecinde KOBİ'ler, Türkiye-Avrupa Birliği Derneği İstanbul Şubesi, Yayın No. 6, İstanbul, 2000.
22. <http://www.rtasarim.com/eticaret.asp>, Erişim Tarihi: 10.06.2009
23. Saygılı S, Erdal M, Yeni Teknolojilerin Sağlık Sektöründeki Etkileri ve İnternet Kullanımı, Güncel Eczacılık, Sayı: 98, Ekim 2001, s:15
24. <http://www.hossohbet.net/.../134948-teb-internet-Üzerinden-ilaç-satışı>, Erişim Tarihi: 10.06.2009
25. <http://www.porttakal.com/haber-internette-satilan-ilaclar-sahte>, Erişim Tarihi: 10.06.2009
26. Zengin N. İnternet Kullanımının Yaygınlaşmasıyla Birlikte İnternet Üzerinden Kontrolsüz İlaç Satışları, <http://ankilozanspondilit.com/.../9672-nternette-satlan-bu-ilaclarn-cou-sahte.html>, Erişim Tarihi: 10.06.2009
27. T.E.B. Genel Sekreterinin Bölge Eczacı Odası Yönetim Kurulu Başkanlığına Yazdığı 28.12.2007 tarih ve 36.A.00.000092 Sayılı Yazısı.
28. <http://www.megaforum.com.tr/mm-internette-ilaç-satisina-dava-h-44954.html>, Erişim Tarihi: 10.06.2009
29. <http://www.megaforum.com/ilaçlar-ilaç>, Erişim Tarihi: 10.06.2009